

Foto: Bart Scholliers

Hoe wij onze eisen verwezenlijken

Aline Van den Broeck aan haar bureau. Zij is lobbyiste bij ons. Ze legt uit hoe het lobbyteam er alles aan doet om de belangen van de consumenten te behartigen. Ze kloppen daarvoor zowel bij ministers aan als bij producenten en distributeurs. En desnoods bij de rechtbank. Met op tijd en stond een klinkende overwinning.

Birgit Janssen

Onze lobbyisten gebruiken veel verschillende methodes om onze eisen te verwezenlijken.

Dag in dag uit zet een gans team van lobbyisten zich in om onze eisen bij producenten, distributeurs en overheden verwezenlijkt te krijgen. Een van hen is Aline Van den Broeck. Zij geeft een inkijk in hoe zij en haar team een aantal heikele punten konden verwezenlijken afgelopen jaar.

Politici aan zet

“Op 8 november stonden we in de Kamer van Volksvertegenwoordigers om een van de dossiers waar we al geruime tijd voor ijveren aan te kaarten: de prijs van geneesmiddelen. Voor nieuwe geneesmiddelen blijven de prijzen immers stijgen en zetten op die manier onze ziekteverzekering almaar meer onder druk. Daarom hebben we samen met Kom op tegen Kanker en Dokters van de Wereld een symposium op poten gezet in het federale parlement. We willen de politieke partijen er met deze heel concrete actie toe brengen om dit hete hangijzer op te nemen in hun programma voor de komende verkiezingen.” Of en hoe de politici dit zullen vertalen in hun partijprogramma blijft voorlopig nog even afwachten, maar de eerste reacties op onze aanbevelingen waren bij de meeste politieke partijen alvast positief.

Op dezelfde golflengte

Dat symposium mag dan de eerste keer zijn dat we de toekomstige politiek in de juiste richting proberen te sturen, onze lobbyisten hebben uiteraard wel geregeld contact met de ministers. Een concreet voorbeeld hiervan is het recent ingevoerde Nutri-Score-label (zie blz. 23). “Al meer dan een jaar probeerden wij tevergeefs minister De Block te overtuigen van de meerwaarde van dit label, maar we bleven volharden. We waren dan ook erg verheugd toen zij afgelopen zomer liet weten onze visie te volgen en de Nutri-Score officieel in te voeren.”

Zowat evenveel tijd (en moeite) kostte het onze lobbyisten om de overheid te doen inzien dat de besparingen op de subsidies van het FAVV, het Voedselagentschap, een foute zet waren. Minder subsidies betekent immers ook minder controles,

“Soms duurt het jaren vooraleer een minister onze visie volgt, maar wij blijven volharden”

wat een potentieel gevaar betekent voor de voedselveiligheid. “Toen de regering in 2017 de subsidies voor het FAVV met 20 miljoen euro terugdrog, waarschuwden we hen meermaals dat zo’n besparing op korte termijn schandalen in de hand zou werken. De sector wist immers dat er minder geld was voor controles en had als het ware vrij spel voor fraude. Helaas moest eerst zo’n schandaal aan het licht komen vooraleer minister van Landbouw Ducarme oor had naar onze bekommernissen en instemde om de subsidies opnieuw met 2 miljoen per jaar te verhogen. Het is maar een fractie van wat eerder werd bespaard, maar de tendens van verdere besparingen is hiermee wel doorbroken.”

Minister De Block had zo mogelijk nog meer tijd nodig om tegemoet te komen aan onze eis voor een onlineplatform waar je de medische gegevens die zorgverleners over jou met elkaar delen, zelf kunt raadplegen. “In mei werd www.mijngezondheid.belgie.be gelanceerd. Wij waren al jaren vragende partij. Je staat als consument toe dat zorgverleners jouw gegevens met elkaar delen, maar je hebt zelf ook het recht om die gegevens in te kijken. Via dit nieuwe portaal is dit eindelijk mogelijk. Althans gedeeltelijk. Want nog lang niet alle artsen delen hun gegevens met andere zorgverleners. Bovendien zijn ook niet alle softwarepakketten erop voorzien om patiënten op een flexibele manier inzage te geven in hun gegevens. Er blijft dus nog wel wat werk aan de winkel.”

Nog niet ver genoeg

Jammer genoeg volgen ministers niet altijd onze denkwijze, of althans niet volledig. In Test Gezond 145 van juni/juli 2018 publiceerden we de resultaten van een onderzoek over burn-outcoaches. We stelden vast dat heel wat coaches geen degelijke opleiding hadden genoten en ook niet doorverwezen wanneer hier aanleiding voor was. Verschillende coaches stelden bovendien voor om hun begeleiding te betalen met loopbaancheques, wat onwettelijk is. “Wij namen na dit artikel meteen contact op met minister De Block. Zij bevestigde dat een burn-outbegeleiding enkel zou mogen worden uitgevoerd door hiervoor erkende zorgverleners. Haar Waalse collega Greoli beloofde ons bovendien om erop toe te zien dat haar overheidsbudget enkel naar professionelen zou gaan. De VDAB zal in de toekomst tevens strenger controleren dat loopbaancheques niet langer voor zulke doeleinden worden gebruikt. Allemaal op dezelfde golflengte zou je dus denken. Toch zijn wij er nog niet van overtuigd dat dit voldoende is om de markt van de burn-outcoaches te zuiveren van alle kwakzalvers. Om dat te realiseren zullen ook de nodige controles op poten moeten worden gezet.” Bij de terugbetaling voor psychologen bijna hetzelfde verhaal: een eerste stap werd gezet, maar er is nog heel wat bijsturing nodig (zie ook blz. 33).

Etiket of recept aangepast

We kloppen niet enkel bij ministers aan om onze eisen te verwezenlijken. Vaak >

Niet al onze eisen worden op korte termijn ingewilligd. Sommige zullen in 2019 zeker verder worden opgevolgd.

> volstaat een rechtstreeks contact met producenten of distributeurs. “Wanneer we problemen vaststellen in onze tests, nemen we steevast eerst contact op met de producent. We geven hem altijd de kans om het probleem aan te pakken. Vaak met succes. Zo haalde Aubel op onze vraag de vermelding ‘zonder toegevoegde nitrieten’ van de verpakking van zijn ham, beloofde Kellogg's meer duidelijkheid te scheppen in de aan- of afwezigheid van rode vruchten in zijn graanrepen en engageerde Colruyt zich om de kleine en grote verpakkingen van het multivruchtensap van Everyday aan te passen zodat het duidelijk is dat het om twee verschillende producten gaat (de kleine variant bevat immers tweemaal meer suiker dan de grote). Uiteraard stellen wij ons niet tevreden met beloftes. We controleren steeds enige tijd later of de veranderingen zijn doorgevoerd.” Helaas verlopen niet alle contacten met producenten zo vlot. “Boerinneke, Dukan, Damhert Nutrition, Canderel en Sweet-Switch vermeldden op hun producten allemaal ‘zonder toegevoegde suikers’, hoewel ze wel zoetstoffen bevatten. Onterecht dus. De eerste vier toonden zich na onze bemerking hierover bereid om hun verpakking aan de passen, Sweet-Switch weigerde echter halsstarrig. We zagen ons dan ook genoodzaakt om een klacht in te dienen tegen deze fabrikant.

Nauw contact met FAVV en FAGG

Om onze eisen te kunnen realiseren, wordt ook vaak nauw samengewerkt met

“Vaak leidt een contact met een fabrikant al tot een oplossing”

Onze goede voornemens

Onze lobbyisten konden afgelopen jaar heel wat realiseren, maar voor sommige problemen blijven zij in 2019 met hun vuist op tafel slaan. Een kort overzicht.

MOSH en MOAH uit lippenbalsems. In 2017 stootten we in een test van lippenbalsems op stoffen die je gezondheid mogelijk kunnen schaden. Tot op heden krijgen we, ondanks herhaaldelijke contacten, geen feedback van de FOD Volksgezondheid over eventuele ondernomen acties.

Meer duidelijkheid over valsartan. In juli kwam aan het licht dat bepaalde geneesmiddelen op basis van valsartan vervuild zijn met een kankerverwekkende stof. Het Europees geneesmiddelenagentschap EMA heeft de betrokken Chinese fabrikant onder verscherpt toezicht geplaatst. Wij eisen een grondige analyse en meer uitleg over wat is misgelopen om zulke schandalen in de toekomst te vermijden.

Vergoeding van Roche en Novartis. Deze firma's maakten onwettige afspraken om het gebruik te blokkeren van een goedkoop geneesmiddel (Avastin) ten voordele van een veel duurder (Lucentis). Wij eisen een compensatie voor het geld dat zo van onze sociale zekerheid werd verspild.

de overheidsdiensten FAVV en FAGG (het agentschap voor Gezondheidsproducten en Geneesmiddelen). “Begin dit jaar doken er reclames op over het product Kijimea, dat werd geprofileerd als medisch hulpmiddel, maar eigenlijk een geneesmiddel is. We dienden hierover een klacht in bij het FAGG. Kort nadien bevestigden zij dat Kijimea wel degelijk een geneesmiddel is.” De reclames zouden dus intussen moeten zijn verdwenen. Helaas is dat niet het geval ... “We hebben ons oor reeds te luisteren gelegd bij het FAGG en wachten voorlopig nog op een antwoord. Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat de fabrikant beroep heeft aangetekend tegen de beslissing van het FAGG.”

Naar de rechter

In sommige situaties dringt een gerechtelijke procedure zich op. Dat was bv. het geval bij de medischevragenlijsten. “Wanneer je een schuldsaldoverzekeringsluit, krijg je van je verzekeraar een medischevragenlijst voorgeschiedeld. Op basis daarvan kan hij een inschatting maken wat je risico op overlijden is en zo je premie bepalen. Uit onze analyse bleken AG, AXA en Belfius echter te ver te gaan in die vragenlijsten. Iedere vraag die men stelt, moet dienen om dat risico te bepalen. Dat was bij hen niet het geval. We wezen hen hierop. Een aantal vragen werden geschrapt en/of bijgestuurd. Andere onnodige vragen bleven echter behouden. We besloten daarop gerechtelijke stappen te ondernemen. Die beslissing was voor de drie verzekeraars voldoende om hun vragenlijsten nogmaals spontaan bij te sturen. Maar nog steeds niet ver genoeg. De handelsrechtbank van Brussel bevestigde onze zienswijze, althans gedeeltelijk. Belfius moest nog drie extra vragen uit zijn lijst schrappen. De open vragen en vragen over genetische gegevens mochten wel worden behouden. We zijn echter van mening dat zulke vragen een inbreuk zijn op de privacy- én de verzekeringswet. We hebben dan ook beroep aangetekend.” 🍎